



Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (sedmi senat)

z dne 11. aprila 2024*

„Predhodno odločanje – Socialna varnost – Delavci migranti – Družinske dajatve – Uredba (ES) št. 883/2004 – Člen 3 – Dajatve za bolezni – Področje uporabe – Nadomestilo za oskrbovalski dopust – Državljan države članice, ki prebiva in dela v drugi državi članici in oskrbuje člana svoje družine v prvonavedeni državi članici – Akcesornost v razmerju do dodatka za nego – Člen 4 – Enako obravnavanje“

V zadevi C-116/23,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Bundesverwaltungsgericht (zvezno upravno sodišče, Avstrija) z odločbo z dne 23. februarja 2023, ki je na Sodišče prispela 27. februarja 2023, v postopku

XXXX,

ob udeležbi

Sozialministeriumservice,

SODIŠČE (sedmi senat),

v sestavi F. Biltgen, predsednik senata, N. Wahl, sodnik, in M. L. Arastey Sahún (poročevalka), sodnica,

generalni pravobranilec: J. Richard de la Tour,

sodni tajnik: A. Calot Escobar,

na podlagi pisnega postopka,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

- za XXXX K. Mayr in D. Menkovic, agenta,
- za avstrijsko vlado J. Schmoll in C. Leeb, agentki,
- za češko vlado M. Smolek in J. Vlácil, agenta,
- za Evropsko komisijo F. Clotuche-Duvieusart in B.-R. Killmann, agenta,

* Jezik postopka: nemščina.

na podlagi sklepa, sprejetega po opredelitvi generalnega pravobranilca, da bo v zadevi razsojeno brez sklepnih predlogov,

izreka naslednjo

Sodbo

- 1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 18 PDEU, člena 7 Listine Evropske unije o temeljih pravicah (v nadaljevanju: Listina), členov 3, 4, 7 in 21 Uredbe (ES) št. 883/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o koordinaciji sistemov socialne varnosti (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 5, zvezek 5, str. 72) ter načela učinkovitosti.
- 2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med osebo XXXX in Sozialministeriumservice (ministrski urad za socialne zadeve, Avstrija) (v nadaljevanju: ministrski urad), ker je ta urad osebi XXXX zavrnil dodelitev nadomestila za oskrbovalski dopust.

Pravni okvir

Pravo Unije

Uredba št. 883/2004

- 3 V uvodnih izjavah 8, 9, 12 in 16 Uredbe št. 883/2004 je navedeno:
 - „(8) Splošno načelo enakega obravnavanja je zlasti pomembno za delavce, ki ne prebivajo stalno v državi članici svoje zaposlitve, vključno z obmejnimi delavci.
 - (9) Sodišče je že večkrat dalo mnenje glede možnosti enakega obravnavanja dajatev, dohodka in dejstev; to načelo bi bilo treba izrecno sprejeti in razviti, ob upoštevanju vsebine in duha sodnih odločitev.
- [...]
- (12) Ob upoštevanju sorazmernosti je treba zagotoviti, da načelo izenačitve dejstev ali dogodkov ne povzroči stvarno neutemeljenih učinkov ali prekrivanja dajatev iste vrste za isto dobo.
- [...]
- (16) Načeloma v Skupnosti ni utemeljitve za to, da bi bile pravice iz socialne varnosti odvisne od kraja stalnega prebivališča zadevne osebe; vendar se v posebnih primerih, zlasti glede posebnih dajatev, ki so povezane z njenim ekonomskim in socialnim okoljem, kraj stalnega prebivališča lahko upošteva.“

4 Člen 3(1) te uredbe določa:

„Ta uredba se uporablja za vso zakonodajo v zvezi z naslednjimi področji socialne varnosti:

(a) dajatve za bolezen;

[...]

(h) dajatve za brezposelnost;

[...]“

5 Člen 4 navedene uredbe določa:

„Če v tej uredbi ni določeno drugače, imajo osebe, za katere se uporablja ta uredba, enake pravice in obveznosti po zakonodaji vsake države članice, kot državljani te države članice.“

6 Člen 5 iste uredbe določa:

„Če v tej uredbi ni določeno drugače in glede na posebne predpisane izvedbene določbe velja naslednje:

(a) kadar ima po zakonodaji pristojne države članice prejemanje dajatev iz socialne varnosti in drugih dohodkov določene pravne učinke, se ustrezne določbe te zakonodaje uporabljajo tudi za prejemanje enakovrednih dajatev, pridobljenih po zakonodaji druge države članice, ali za dohodek, pridobljen v drugi državi članici;

(b) kadar se po zakonodaji pristojne države članice nekaterim dejstvom ali dogodkom pripišejo pravni učinki, ta država članica upošteva podobna dejstva ali dogodke, ki nastopijo v kateri koli državi članici, kot da so nastopili na njenem ozemlju.“

7 Člen 7 Uredbe št. 883/2004 določa:

„Če v tej uredbi ni določeno drugače, se denarne dajatve, ki se izplačujejo po zakonodaji ene ali več držav članic ali po tej uredbi, ne morejo zmanjšati, spremeniti, začasno ustaviti, odvzeti ali zapleniti zaradi tega, ker upravičenec ali njegovi družinski člani stalno prebivajo v drugi državi članici, kot je tista, v kateri ima sedež nosilec, ki je odgovoren za dodeljevanje dajatev.“

8 Člen 11 te uredbe določa:

„1. Za osebe, za katere se uporablja ta uredba, velja zakonodaja ene same države članice. Ta zakonodaja se določi v skladu s tem naslovom.

[...]

3. V skladu s členi 12 do 16 velja:

(a) za osebo, ki opravlja dejavnost zaposlene ali samozaposlene osebe v državi članici zakonodaja te države članice;

[...]“

9 Člen 21 navedene uredbe določa:

„1. Zavarovana oseba in njeni družinski člani, ki stalno ali začasno prebivajo v državi članici, ki ni pristojna država članica, so upravičeni do denarnih dajatev, ki jih zagotavlja pristojni nosilec v skladu z zakonodajo, ki jo uporablja. Pristojni nosilec in nosilec v kraju stalnega ali začasnega prebivališča se lahko sporazumeta, da take dajatve vseeno zagotavlja nosilec v kraju stalnega ali začasnega prebivališča na stroške pristojnega nosilca v skladu z zakonodajo pristojne države članice.

[...]“

Uredba (EU) št. 492/2011

10 Člen 7(1) in (2) Uredbe (EU) št. 492/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. aprila 2011 o prostem gibanju delavcev v Uniji (UL 2011, L 141, str. 1) določa:

„1. Delavec, ki je državljan države članice, na ozemlju drugih držav članic zaradi njegovega državljanstva ne sme biti obravnavan drugače kot domači delavci v zvezi z zaposlitvenimi in delovnimi pogoji, predvsem glede plačila, odpustitve in, če postane brezposeln, glede vrnitve na delovno mesto ali ponovne zaposlitve.

2. Delavec uživa enake socialne in davčne ugodnosti kot domači delavci.“

Avstrijsko pravo

AVRAG

11 Člen 14a(1) Arbeitsvertragsrechts-Anpassungsgesetz (zakon o prilagoditvi zakonodaje v zvezi s pogodbami o zaposlitvi, BGBl., 459/1993) v različici, ki se uporablja za spor o glavni stvari (v nadaljevanju: AVRAG), določa:

„Delavec lahko pisno zahteva skrajšanje običajnega delovnega časa, spremembo delovnega časa ali neplačani dopust zaradi oskrbe umirjajočega bližnjega sorodnika [...] za določen čas, ki ne presega treh mesecev, z navedbo začetka in trajanja, tudi če delavec in bližnji sorodnik nista del istega gospodinjstva. [...]“

12 Člen 14c(1) tega zakona določa:

„Če je delovno razmerje trajalo tri mesece brez prekinitve, se lahko delavec in delodajalec pisno dogovorita za neplačani oskrbovalski dopust za obdobje od enega do treh mesecev zaradi nege ali oskrbe bližnjega sorodnika v smislu člena 14a, ki je ob začetku oskrbovalskega dopusta upravičen do dodatka za nego tretje ali višje stopnje na podlagi člena 5 Bundespflegegeldgesetz [(zvezni zakon o dodatku za nego, BGBl. 110/1993) v različici, ki se uporablja za spor o glavni stvari (v nadaljevanju: BPGG)]. [...]“

BPGG

13 Člen 3a BPGG določa:

„1. Do dodatka za nego na podlagi določb tega zveznega zakona tudi brez osnovne dajatve iz člena 3(1) in (2) so upravičeni avstrijski državljani, ki imajo običajno prebivališče na državnem ozemlju, če ni na podlagi Uredbe [št. 883/2004] za dajatve za nego pristojna druga država članica.

2. Z avstrijskimi državljani so izenačeni:

(1) tujci, ki niso zajeti z nobeno od naslednjih točk, če enako obravnavanje izhaja iz mednarodnih pogodb ali prava Unije, ali

[...]

(3) osebe, ki imajo pravico do prebivanja na podlagi prava Unije [...];

[...]“

14 Člen 21c BPGG določa:

„1. Osebe, ki so se dogovorile za oskrbovalski dopust na podlagi člena 14c AVRAG [...], so med trajanjem oskrbovalskega dopusta, vendar največ za tri mesece, upravičene do nadomestila za oskrbovalski dopust na podlagi določb tega oddelka. [...] Nadomestilo za oskrbovalski dopust je zakonska pravica.

2. Da bi lahko oseba, ki je na takem dopustu, uveljavljala nadomestilo za oskrbovalski dopust, je morala biti na podlagi delovnega razmerja, ki je od takrat v mirovanju, neprekinjeno tri mesece zavarovana s popolnim kritjem [...]. Če ni drugače določeno s tem zakonom ali odredbo, sprejeto na podlagi odstavka 5, obstaja upravičenje do nadomestila za oskrbovalski dopust v višini osnovnega zneska nadomestila za brezposelnost [...].

3. Osebe, ki za oskrbo umirajočega bližnjega sorodnika ali zelo hudo obolelih otrok vzamejo dopust za nego družinskega člana

(1) na podlagi člena 14a ali člena 14b AVRAG [...]

[...]

so v obdobju dopusta za nego družinskega člana upravičeni do nadomestila za oskrbovalski dopust na podlagi določb tega oddelka. [...]“

Spor o glavni stvari in vprašanja za predhodno odločanje

15 Tožeča stranka iz postopka v glavni stvari, italijanski državljan, ki od leta 2013 prebiva in dela v Avstriji, se je s svojim delodajalcem v skladu s členom 14c(1) AVRAG dogovoril za oskrbovalski dopust za obdobje od 1. maja 2022 do 13. junija 2022, in sicer za oskrbo svojega očeta, ki je prebival v Italiji.

- 16 Ta tožeča stranka je 10. maja 2022 pri ministrskem uradu na podlagi člena 21c(1) BPGG vložila zahtevo za nadomestilo za oskrbovalski dopust za obdobje od 10. maja 2022 do 13. junija 2022 zaradi stalne oskrbe, ki je potrebna zaradi zdravstvenega stanja njenega očeta. Ta oseba, za katero se zdi, da je prejela dodatek za nego na podlagi italijanske zakonodaje, je bila v stanju odvisnosti, zaradi katere bi bila, če bi imela običajno prebivališče v Avstriji, upravičena do dodatka za nego tretje stopnje na podlagi člena 3a BPGG.
- 17 Oče tožeče stranke iz postopka v glavni stvari je 29. maja 2022 umrl.
- 18 Ministrski urad je z odločbo z dne 7. junija 2022 zahtevo tožeče stranke iz postopka v glavni stvari zavrnil z obrazložitvijo, da njen oče ni prejemal dodatka za nego na podlagi avstrijskega prava, medtem ko naj bi bilo izplačilo takega dodatka oskrbovani osebi nujni pogoj za to, da je oskrbovalec upravičen do nadomestila za oskrbovalski dopust na podlagi veljavne avstrijske zakonodaje.
- 19 Tožeča stranka iz postopka v glavni stvari je 7. julija 2022 zoper to odločbo vložila tožbo pri Bundesverwaltungsgericht (zvezno upravno sodišče, Avstrija), ki je predložitveno sodišče, pri čemer je trdila, da nadomestilo za oskrbovalski dopust ni akcesorno v razmerju do dodatka za nego, saj se dodatek za nego dodeli in izplača oskrbovani osebi, medtem ko se nadomestilo za oskrbovalski dopust dodeli in izplača oskrbovalcu. Zadnjenavedeno nadomestilo naj bi bilo tako socialna pomoč v korist oskrbovalca, tako da naj bi bila njegova dodelitev odvisna od kraja njegove zaposlitve. Tako nadomestilo naj bi bilo treba namreč šteti za „dajatev za bolezen“ v smislu člena 3(1)(a) Uredbe št. 883/2004. Zato tožeča stranka iz postopka v glavni stvari meni, da se, ker dela v Avstriji, v skladu s členom 11(3)(a) te uredbe zanjo v obravnavanem primeru uporablja avstrijska zakonodaja, ki določa tako nadomestilo, in da mora biti na podlagi člena 21(1) navedene uredbe upravičena do navedenega nadomestila, ki ima naravo denarne dajatve, tudi če prebiva v drugi državi članici.
- 20 Poleg tega tožeča stranka iz postopka v glavni stvari trdi, da razlaga, ki je navedena v odločbi ministrskega urada z dne 7. junija 2022, v bistvu iz pravice do nadomestila za oskrbovalski dopust izključuje državljane Evropske unije, ki nimajo avstrijskega državljanstva, saj lahko imajo na splošno le ti starše, ki prebivajo zunaj avstrijskega ozemlja. Ta razlaga naj bi tako pomenila posredno diskriminacijo delavcev migrantov ali vsaj omejitev prostega gibanja delavcev, ki je v nasprotju s členom 45 PDEU in členom 7(2) Uredbe št. 492/2011.
- 21 Predložitveno sodišče ugotavlja, prvič, da bi bilo, čeprav se stranki v sporu o glavni stvari strinjata, da se nadomestilo za oskrbovalski dopust opredeli kot „dajatev za bolezen“ v smislu člena 3(1)(a) Uredbe št. 883/2004, prav tako mogoče, da ima to nadomestilo naravo nadomestila za začasno prekinitev dela, kar bi upravičevalo, da se to nadomestilo obravnava kot nadomestilo za brezposelnost.
- 22 Drugič, to sodišče v zvezi z opredelitvijo nadomestila za oskrbovalski dopust kot „denarne dajatve“ napotuje na sodno prakso Sodišča, v skladu s katero se dajatve, izplačane oskrbovalcu, štejejo za „dajatve za bolezen“ v skladu z Uredbo št. 883/2004. Ker se zadevno nadomestilo sicer dodeli oskrbovalcu, vendar gre nazadnje v korist oskrbovane osebe, naj bi ga bilo treba opredeliti ne kot „denarno dajatev“, ampak kot „storitev“, ki je dolgovana le za oskrbo oseb, ki prebivajo v Avstriji. Vendar naj bi bilo mogoče šteti tudi, da to nadomestilo ne spada na področje uporabe Uredbe št. 883/2004, ampak v okvir statusa oskrbovalca z vidika delovnega prava, kar bi povzročilo, da bi bilo to nadomestilo dolgovano, če oskrbovalec izpolnjuje pogoje iz člena 21c(1) BPGG, ne glede na prebivališče oskrbovane osebe.

- 23 Tretjič, navedeno sodišče se sprašuje, ali dejstvo, da je tožeča stranka iz postopka v glavni stvari pred desetimi leti uveljavljala svojo pravico do prostega gibanja s tem, da se je preselila v Avstrijo, vpliva na uporabo Uredbe št. 883/2004 in ali zato to, da ji je bila zavrnjena dodelitev nadomestila za oskrbovalski dopust, ni ovira za uveljavljanje te pravice do prostega gibanja.
- 24 Četrtrič, isto sodišče v zvezi zahtevo iz člena 3a BPGG, glede na katero je upravičenost do avstrijskega dodatka za nego pridržana oskrbovanim osebam, ki imajo običajno prebivališče na avstrijskem ozemlju, ugotavlja, da to merilo seveda lažje izpolnjujejo avstrijski državljani kot pa državljani drugih držav članic, kot je bil v obravnavanem primeru oče tožeče stranke iz postopka v glavni stvari, ki je prebival v Italiji in za katerega se je zdelo, da je prejemal italijanski dodatek za nego. Predložitveno sodišče se tako sprašuje, ali obstaja posredna diskriminacija v smislu člena 4 Uredbe št. 883/2004 na podlagi državljanstva, pa tudi na podlagi prebivališča, ker naj bi obveznost, ki je določena za upravičenost do nadomestila za oskrbovalski dopust, in sicer da oskrbovana oseba prejema avstrijski dodatek za nego tretje ali višje stopnje, na delavce migrante, kot je tožeča stranka iz postopka v glavni stvari, vplivala bolj kot na avstrijske državljane, katerih starši imajo praviloma običajno prebivališče v Avstriji.
- 25 Petič, to sodišče želi glede na sodno prakso Verwaltungsgerichtshof (vrhovno upravno sodišče, Avstrija), iz katere izhaja, da mora vsak organ socialne varnosti zahtevke presoditi v duhu socialne uporabe prava v korist zavarovanca, v kolikšni meri je treba upoštevati dejstvo, da je tožeča stranka iz postopka v glavni stvari izpolnjevala pogoje za izplačilo drugega, ugodnejšega nacionalnega nadomestila, in sicer nadomestila za dopust za nego družinskega člana iz člena 21c(3) BPGG, ki ni odvisno od tega, da oskrbovana oseba prejema avstrijski dodatek za nego. Sprašuje se, ali pri zadevnem položaju – kljub temu, da se ta sodna praksa ne uporablja za ministrski urad, ki nima statusa organa socialne varnosti, in da tožeča stranka iz postopka v glavni stvari ni vložila zahteve za to nadomestilo za dopust za nego družinskega člana – ne obstaja posredna diskriminacija, ki je v nasprotju zlasti s členom 4 Uredbe št. 883/2004 in členom 7 Listine.
- 26 V teh okoliščinah je Bundesverwaltungsgericht (zvezno upravno sodišče) prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ta vprašanja:
- „1. Ali je nadomestilo za oskrbovalski dopust dajatev za bolezen v smislu člena 3 Uredbe št. 883/2004 ali vsekakor druga dajatev iz člena 3 Uredbe št. 883/2004?
 2. Če gre za dajatev za bolezen, ali je nadomestilo za oskrbovalski dopust denarna dajatev v smislu člena 21 Uredbe št. 883/2004?
 3. Ali gre pri nadomestilu za oskrbovalski dopust za dajatev oskrbovalca ali osebe, ki potrebuje oskrbo?
 4. Ali torej spada na področje uporabe Uredbe št. 883/2004 položaj, v katerem vlagatelj zahteve za nadomestilo za oskrbovalski dopust, ki je italijanski državljan, ki od 28. junija 2013 stalno prebiva v Avstriji v zvezni deželi Gornja Avstrija, od 1. julija 2013 neprekinjeno dela v Avstriji v isti deželi pri istem delodajalcu, tako da pri njem nič ne kaže na status obmejnega delavca, in se z delodajalcem dogovori za oskrbovalski dopust zaradi oskrbe očeta, ki je italijanski državljan in stalno prebiva v Italiji (Sassuolo), za obdobje od 1. maja 2022 do 13. junija 2022, ki je upošteveno za postopek, ter pri [ministrskem uradu] vloži zahtevo za nadomestilo za oskrbovalski dopust?

5. Ali člen 7 Uredbe št. 883/2004 oziroma načelo prepovedi diskriminacije v različnih določbah prava Unije (na primer člen 18 PDEU, člen 4 Uredbe št. 883/2004 in podobno) nasprotuje nacionalni ureditvi, ki nadomestilo za oskrbovalski dopust pogojuje s tem, da oseba, ki potrebuje oskrbo, prejema avstrijski dodatek za nego tretje ali višje stopnje?
6. Ali načelo učinkovitosti oziroma načelo prepovedi diskriminacije, ki veljata v pravu Unije in sta v različnih določbah prava Unije (na primer člen 18 PDEU, člen 4 Uredbe št. 883/2004 in podobno), v položaju, kakršen je obravnavani, nasprotujeta uporabi nacionalne ureditve ali ustaljene nacionalne sodne prakse, ki ne določa manevrskega prostora za prekvalifikacijo ,zahteve za nadomestilo za oskrbovalski dopust' v ,zahtevo za nadomestilo za dopust za nego družinskega člana', saj je bil očitno uporabljen obrazec za ,zahtevo za nadomestilo za oskrbovalski dopust', ne pa obrazec za ,zahtevo za nadomestilo za dopust za nego družinskega člana', in je bil očitno sklenjen sporazum z delodajalcem, ki govori o ,oskrbi ožjega sorodnika', in ne o ,oskrbi umirajočega', čeprav bi dejansko stanje, na katerem temelji ta zadeva, zaradi smrti očeta, ki je potreboval oskrbo, do katere je prišlo v vmesnem času, načeloma prav tako izpolnjevalo pogoje za nadomestilo za oskrbovalski dopust iz naslova dopusta za nego družinskega člana, če bi le bil sklenjen drugačen sporazum z delodajalcem in vložena druga zahteva pri organu?
7. Ali člen 4 Uredbe št. 883/2004 ali druga določba prava Unije (na primer člen 7 [Listine]) nasprotuje nacionalni določbi (člen 21c(1) BPGG), ki za izplačilo nadomestila za oskrbovalski dopust določa pogoj, da oseba, ki potrebuje oskrbo, prejema avstrijski dodatek za nego tretje ali višje stopnje, medtem ko druga nacionalna določba (člen 21c(3) BPGG), če se uporabi za isti položaj, za izplačilo dajatve ne določa enakega pogoja?"

Vprašanja za predhodno odločanje

Vprašanja od prvega do četrtega

- 27 Predložitveno sodišče z vprašanji od prvega do četrtega, ki jih je treba obravnavati skupaj, v bistvu sprašuje, ali je treba pojem „dajatev za bolezen“ v smislu člena 3(1)(a) Uredbe št. 883/2004 razlagati tako, da zajema nadomestilo za oskrbovalski dopust, ki se izplača delavcu, ki zagotavlja podporo ali oskrbo sorodniku, upravičenemu do dodatka za nego v drugi državi članici, in ki je zato upravičen do neplačanega dopusta. Če je odgovor pritrdilen, želi to sodišče izvedeti, ali je tako nadomestilo zajeto s pojmom „denarne dajatve“ v smislu te uredbe.

Dopustnost

- 28 Evropska komisija trdi, ne da bi se formalno sklicevala na nedopustnost teh vprašanj, da navedena vprašanja niso upoštevna za rešitev spora o glavni stvari, ker se člen 45 PDEU in člen 7 Uredbe št. 492/2011 uporabljata ne glede na to, ali oskrbovalski dopust iz postopka v glavni stvari spada na področje uporabe Uredbe št. 883/2004 ali ne.
- 29 V zvezi s tem je treba opozoriti na ustaljeno sodno prakso, v skladu s katero za vprašanja v zvezi z razlago prava Unije, ki jih nacionalna sodišča zastavijo v pravnem in dejanskem okviru, za opredelitev katerega so odgovorna sama in katerega pravilnosti Sodišče ne preverja, velja domneva upoštevnosti. Sodišče lahko zavrne odločanje o predlogu nacionalnega sodišča samo, če je očitno, da zahtevana razlaga prava Unije nima nobene zveze z dejanskim stanjem ali predmetom spora

o glavni stvari, če je problem hipotetičen ali če Sodišče nima na voljo dejanskih in pravnih elementov, ki so potrebni, da bi lahko na zastavljena vprašanja dalo koristne odgovore (sodba z dne 7. decembra 2023, Obshtina Razgrad, C-441/22 in C-443/22, EU:C:2023:970, točka 44 in navedena sodna praksa).

- 30 V obravnavanem primeru pa je iz predloga za sprejetje predhodne odločbe razvidno, da predložitveno sodišče meni, da je za rešitev spora o glavni stvari upošteven odgovor, ki ga bo Sodišče dalo na navedena vprašanja, zlasti za opredelitev zadevnega nadomestila za oskrbovalski dopust glede na pravo Unije. Zato ni mogoče šteti, da to predložitveno sodišče razlage prava Unije, za katero je zaprosilo, ne potrebuje, da bi rešilo spor, o katerem odloča.
- 31 Zato so vprašanja od prvega do četrtega dopustna.

Vsebinska presoja

- 32 Najprej je treba poudariti, da razlika med dajatvami, ki spadajo na področje uporabe Uredbe št. 883/2004, in dajatvami, ki so s tega področja uporabe izključene, v bistvu temelji na sestavnih elementih vsake dajatve, zlasti njenih ciljih in njenih pogojih dodelitve, in ne na tem, ali je dajatev z nacionalno zakonodajo opredeljena kot dajatev socialne varnosti (sodba z dne 15. junija 2023, Thermalhotel Fontana, C-411/22, EU:C:2023:490, točka 22 in navedena sodna praksa).
- 33 Iz ustaljene sodne prakse je tako razvidno, da je dajatev mogoče šteti za dajatev socialne varnosti, če se na eni strani upravičencem dodeli na podlagi zakonsko opredeljenega položaja, brez vsakršne individualne in diskrecijske presoje osebnih potreb, in če se na drugi strani nanaša na eno od tveganj, izrecno naštetih v členu 3(1) Uredbe št. 883/2004. Ta dva pogoja sta kumulativna (sodba z dne 15. junija 2023, Thermalhotel Fontana, C-411/22, EU:C:2023:490, točka 23 in navedena sodna praksa).
- 34 V zvezi s prvim pogojem, navedenim v prejšnji točki te sodbe, je treba opozoriti, da je ta izpolnjen, kadar je dodelitev dajatve opravljena glede na objektivna merila, ki – če so izpolnjena – dajejo pravico do te dajatve, ne da bi pristojni organ lahko upošteval druge osebne okoliščine (sodba z dne 15. junija 2023, Thermalhotel Fontana, C-411/22, EU:C:2023:490, točka 24 in navedena sodna praksa).
- 35 V obravnavanem primeru je očitno, da je ta prvi pogoj izpolnjen, saj se nadomestilo iz postopka v glavni stvari v skladu s členom 21c(1), zadnji stavek, BPGG dodeli po samem zakonu, če je vlagatelj zahteve upravičen do oskrbovalskega dopusta, ne da bi ministrski urad upošteval druge osebne okoliščine tega vlagatelja.
- 36 V zvezi z drugim pogojem, navedenim v točki 33 te sodbe, so v členu 3(1)(a) Uredbe št. 883/2004 izrecno navedene „dajatve za bolezen“, ki so dajatve, katerih bistveni cilj je pozdraviti bolnika z zagotavljanjem oskrbe, ki jo zahteva njegovo stanje, tako da krijejo tveganje, povezano z bolezenskim stanjem (glej v tem smislu sodbo z dne 15. junija 2023, Thermalhotel Fontana, C-411/22, EU:C:2023:490, točka 27 in navedena sodna praksa).
- 37 V zvezi s tem je Sodišče razsodilo, da so z „dajatvami za bolezen“ v smislu te določbe izenačeni stroški, ki jih povzroči stanje potrebe oskrbovane osebe po stalni pomoči in postrežbi, ki se – hkrati ali tudi ne – nanaša na oskrbo, ki se zagotavlja tej osebi, in izboljšanje njenega vsakodnevnega življenja, kot so med drugim stroški, s katerimi ji je zagotovljena pomoč tretjega, saj je namen takih stroškov izboljšanje zdravstvenega stanja in življenja oseb, ki potrebujejo

stalno pomoč in postrežbo (glej v tem smislu sodbi z dne 5. marca 1998, Molenaar, C-160/96, EU:C:1998:84, točki 23 in 24, in z dne 25. julija 2018, A (Pomoč za invalidno osebo), C-679/16, EU:C:2018:601, točki 43 in 44 ter navedena sodna praksa).

- 38 V obravnavanem primeru dodelitev nadomestila za oskrbovalski dopust iz postopka v glavni stvari sicer izhaja iz statusa delavca, ki ga ima oskrbovalec. Vendar je po eni strani ta dodelitev pogojena s tem, da je oskrbovana oseba upravičena do dodatka za nego neke stopnje na podlagi avstrijskega prava.
- 39 Po drugi strani je očitno, da je nadomestilo za oskrbovalski dopust iz postopka v glavni stvari, čeprav se dodeli in izplača oskrbovalcu kot nadomestilo za izgubo plač, ki jo utrpi v času neplačanega dopusta, nazadnje namenjeno temu, da se oskrbovalcu omogoči zagotavljanje oskrbe, ki je potrebna zaradi zdravstvenega stanja oskrbovane osebe, tako da ima korist od tega nadomestila predvsem oskrbovana oseba.
- 40 V teh okoliščinah je treba šteti, da je nadomestilo za oskrbovalski dopust iz postopka v glavni stvari zajeto s pojmom „dajatve za bolezen“ v smislu člena 3(1)(a) Uredbe št. 883/2004.
- 41 Dalje, v zvezi z vprašanjem, ali je treba to nadomestilo opredeliti kot „denarno dajatev“ v smislu te uredbe, je treba pojasniti, da gre pri navedenem nadomestilu za fiksen denarni znesek, ki se redno izplačuje oskrbovalcu, ne da bi se upošteval dejanski strošek oskrbe, in katerega namen je nadomestiti izgubo plače, povezano z oskrbovalskim dopustom, in zmanjšati stroške, ki izhajajo iz tega dopusta.
- 42 V zvezi s tem iz sodne prakse Sodišča izhaja, da je treba tudi prevzem plačevanja prispevkov tretjega, na katerega se oseba, ki potrebuje oskrbo, obrne za podporo na domu, opredeliti kot denarno dajatev, ker je ta prevzem v razmerju do storitve oskrbe v ožjem pomenu akcesoren, saj je namenjen olajšanju uporabe oskrbe (glej v tem smislu sodbo z dne 8. julija 2004, Gaumain-Cerri in Barth, C-502/01 in C-31/02, EU:C:2004:413, točka 27).
- 43 Zato je treba tudi nadomestilo za oskrbovalski dopust iz postopka v glavni stvari, ki je zlasti akcesorno v razmerju do storitve oskrbe v ožjem smislu, opredeliti kot „denarno dajatev“ v smislu Uredbe št. 883/2004.
- 44 Glede na navedeno je treba na vprašanja od prvega do četrtega odgovoriti, da je treba člen 3(1)(a) Uredbe št. 883/2004 razlagati tako, da pojem „dajatev za bolezen“ v smislu te določbe zajema nadomestilo za oskrbovalski dopust, ki se izplača delavcu, ki zagotavlja podporo ali oskrbo sorodniku, upravičenemu do dodatka za nego v drugi državi članici, in ki je zato upravičen do neplačanega dopusta. Tako nadomestilo je zato zajeto tudi s pojmom „denarne dajatve“ v smislu te uredbe.

Peto vprašanje

- 45 Najprej je treba navesti, da se predložitveno sodišče v petem vprašanju sklicuje na člen 18 PDEU.
- 46 V zvezi s tem je treba opozoriti, da mora Sodišče v okviru postopka sodelovanja med nacionalnimi sodišči in Sodiščem, uvedenega s členom 267 PDEU, nacionalnemu sodišču dati koristen odgovor, ki mu omogoča rešitev spora, o katerem odloča. S tega vidika mora Sodišče po potrebi preoblikovati vprašanja, ki so mu bila predložena. Poleg tega lahko Sodišče presodi, da je treba

upoštevati določbe prava Unije, na katere se nacionalno sodišče v besedilu svojega vprašanja ni sklicevalo (sodba z dne 7. septembra 2023, Groenland Poultry, C-169/22, EU:C:2023:638, točka 47 in navedena sodna praksa).

- 47 Sodišče je v zvezi s členom 18 PDEU že večkrat navedlo, da se ta določba samostojno uporablja le v položajih, urejenih s pravom Unije, za katere Pogodba DEU ne določa posebnih pravil o prepovedi diskriminacije (glej v tem smislu sodbo z dne 8. decembra 2022, Caisse nationale d'assurance pension, C-731/21, EU:C:2022:969, točka 28 in navedena sodna praksa).
- 48 Vendar je bilo načelo prepovedi diskriminacije na področju socialne varnosti urejeno s členom 45 PDEU in členom 4 Uredbe št. 883/2004 ter členom 7(2) Uredbe št. 492/2011 (glej v tem smislu sodbo z dne 16. junija 2022, Komisija/Avstrija (Indeksacija družinskih dajatev), C-328/20, EU:C:2022:468, točka 98).
- 49 Zato je treba ob upoštevanju vseh elementov, ki jih je navedlo predložitveno sodišče, šteti, da to sodišče s petim vprašanjem v bistvu sprašuje, ali je treba člen 45(2) PDEU, člen 4 Uredbe št. 883/2004 in člen 7(2) Uredbe št. 492/2011 razlagati tako, da nasprotujejo ureditvi države članice, v skladu s katero je dodelitev nadomestila za oskrbovalski dopust pogojena s tem, da oskrbovana oseba prejema dodatek za nego neke stopnje na podlagi zakonodaje te države članice.
- 50 V zvezi s tem je treba na eni strani opozoriti, da je cilj člena 4 Uredbe št. 883/2004, da se v skladu s členom 45 PDEU zagotovi enakost na področju socialne varnosti, brez razlikovanja glede na državljanstvo, tako da se odpravi vsakršna diskriminacija v zvezi s tem, ki bi izhajala iz nacionalnih zakonodaj držav članic. Na drugi strani člen 7(2) Uredbe št. 492/2011 natančneje določa, da delavec, ki je državljan države članice, na ozemlju drugih držav članic uživa enake socialne in davčne ugodnosti kot domači delavci (glej v tem smislu sodbo z dne 16. junija 2022, Komisija/Avstrija (Indeksacija družinskih dajatev), C-328/20, EU:C:2022:468, točki 93 in 94 ter navedena sodna praksa).
- 51 Pojem „socialna ugodnost“, ki je s členom 7(2) Uredbe št. 492/2011 razširjen na državljane drugih držav članic, zajema vse ugodnosti, ki so – povezane ali nepovezane s pogodbo o zaposlitvi – na splošno priznane domačim delavcem, predvsem zaradi njihovega objektivnega statusa delavca ali zaradi preprostega dejstva, da prebivajo na nacionalnem ozemlju, zaradi česar je razširitev teh ugodnosti na delavce, ki so državljani drugih držav članic, očitno primerna za olajšanje njihove mobilnosti znotraj Unije in s tem njihove integracije v državi članici gostiteljici. Sklicevanje v tej določbi na socialne ugodnosti se ne sme razlagati ozko (sodba z dne 16. junija 2022, Komisija/Avstrija (Indeksacija družinskih dajatev), C-328/20, EU:C:2022:468, točka 95 in navedena sodna praksa).
- 52 Poleg tega iz sodne prakse Sodišča izhaja, da nekatere dajatve lahko pomenijo tako dajatve za bolezen v smislu člena 3(1)(a) Uredbe št. 883/2004 kot tudi socialno ugodnost v smislu člena 7(2) Uredbe št. 492/2011 (glej v tem smislu sodbo z dne 16. junija 2022, Komisija/Avstrija (Indeksacija družinskih dajatev), C-328/20, EU:C:2022:468, točka 96 in navedena sodna praksa).
- 53 Zato dejstvo, da je namen nadomestila za oskrbovalski dopust iz postopka v glavni stvari, kot je bilo navedeno v točki 39 te sodbe, da ima korist od njega predvsem oskrbovana oseba, ne vpliva na to, da se to nadomestilo opredeli tudi kot „socialna ugodnost“ v smislu člena 7(2) Uredbe št. 492/2011, ker je to nadomestilo namenjeno zagotavljanju preživljanja delavca, ki med dopustom ne opravlja nobene poklicne dejavnosti in torej ne prejema nobenega plačila.

- 54 To velja še toliko bolj, ker – kot je bilo navedeno v točki 48 te sodbe, tako člen 4 Uredbe št. 883/2004 kot tudi člen 7(2) Uredbe št. 492/2011 konkretizirata pravilo enakega obravnavanja na področju socialne varnosti, ki je zapisano v členu 45 PDEU. Zato je treba ti določbi načeloma razlagati enako in v skladu s členom 45 PDEU (sodba z dne 16. junija 2022, Komisija/Avstrija (Indeksacija družinskih dajatev), C-328/20, EU:C:2022:468, točka 98).
- 55 V skladu s sodno prakso Sodišča v teh okoliščinah razlikovanje na podlagi stalnega prebivališča, ki je lahko bolj v škodo državljanom drugih držav članic, ker osebe, ki nimajo stalnega prebivališča v dani državi, najpogosteje niso njeni državljani, pomeni posredno diskriminacijo na podlagi državljanstva, ki jo je mogoče dopustiti le, če je objektivno utemeljena (sodba z dne 16. junija 2022, Komisija/Avstrija (Indeksacija družinskih dajatev), C-328/20, EU:C:2022:468, točka 99 in navedena sodna praksa).
- 56 V obravnavanem primeru je dodelitev nadomestila za oskrbovalski dopust iz postopka v glavni stvari v skladu s členom 21c(1) BPGG v povezavi s členom 14c(1) AVRAG in členom 3a BPGG pogojena s tem, da oskrbovana oseba prejema dodatek za nego tretje ali višje stopnje na podlagi avstrijskega prava. To nadomestilo za oskrbovalski dopust se torej dodeli le, če so avstrijski organi pristojni za dodelitev dodatka za nego oskrbovani osebi. Zato se mora šteti, da je dokazana neposredna povezava z državo članico običajnega prebivališča oskrbovanih oseb.
- 57 Iz tega sledi, da lahko to, da je nadomestilo za oskrbovalski dopust akcesorno v razmerju do dodatka za nego, ki se dodeli na podlagi veljavne avstrijske zakonodaje, bolj vpliva na delavce migrante, kot je tožeča stranka iz postopka v glavni stvari, katere oče je prebival v drugi državi članici, kot na avstrijske državljane, katerih člani družine in zlasti starši imajo praviloma običajno prebivališče v Avstriji.
- 58 Tako se zdi, da ta akcesornost nadomestila za oskrbovalski dopust povzroča posredno diskriminacijo na podlagi državljanstva, ki jo je mogoče dopustiti le, če je objektivno utemeljena.
- 59 Sodišče je že večkrat razsodilo, da mora biti taka diskriminacija zato, da bi bila utemeljena, primerna za zagotovitev uresničitve legitimnega cilja in ne sme presegati tega, kar je nujno za doseg tega cilja (sodba z dne 16. junija 2022, Komisija/Avstrija (Indeksacija družinskih dajatev), C-328/20, EU:C:2022:468, točka 104 in navedena sodna praksa).
- 60 Predložitvena odločba sicer ne vsebuje nobenega elementa v zvezi z morebitno utemeljitvijo akcesornosti nadomestila za oskrbovalski dopust v razmerju do dodatka za nego tretje ali višje stopnje, dodeljenega v skladu z veljavno avstrijsko zakonodajo, vendar Komisija v pisnem stališču navaja cilj ohranitve finančnega ravnovesja nacionalnega sistema socialne varnosti.
- 61 V zvezi s tem je treba poudariti, da je Sodišče že razsodilo, da Uredba št. 883/2004 ne uvaja skupnega sistema socialne varnosti, temveč dopušča različne nacionalne sisteme. Države članice obdržijo pristojnost, da organizirajo svoje sisteme socialne varnosti, in če ni harmonizacije na ravni Unije, vsaka država članica v svoji zakonodaji določi, med drugim, pogoje za pridobitev pravice do socialnih dajatev (sodba z dne 15. septembra 2022, Rechtsanwaltskammer Wien, C-58/21, EU:C:2022:691, točka 61 in navedena sodna praksa).
- 62 Ker lahko, kot Komisija navaja v pisnem stališču, raven odvisnosti od nege kaže na stopnjo oskrbe, ki jo zadevna oseba potrebuje, kar v ustreznem primeru pomeni, da oskrbovalec ne more opravljati svoje poklicne dejavnosti, se zdi cilj, da se upravičenost do dajatev, financiranih iz javnih sredstev, omeji na primere odvisnosti od nege tretje ali višje stopnje, legitimen.

- 63 Vendar je treba poudariti, da je tak pogoj v zvezi z odvisnostjo od nege tretje ali višje stopnje lahko izpolnjen tudi, če je dodatek za nego dodeljen v skladu z zakonodajo druge države članice. V zvezi s tem je treba opozoriti, da člen 5 Uredbe št. 883/2004 v povezavi z njeno uvodno izjavo 9 določa načelo enakega obravnavanja dajatev, dohodkov in dejstev, oblikovano v sodni praksi, ki ga je zakonodajalec Unije želel uvesti v besedilo navedene uredbe, da bi se to načelo razvilo ob upoštevanju vsebine in bistva odločitev Sodišča (sodba z dne 12. marca 2020, Caisse d'assurance retraite et de la santé au travail d'Alsace-Moselle, C-769/18, EU:C:2020:203, točka 42 in navedena sodna praksa).
- 64 Vendar bo moralo predložitveno sodišče ob upoštevanju zlasti preudarkov iz točk od 61 do 63 te sodbe in na podlagi vseh razpoložljivih upoštevnih elementov nazadnje presoditi, ali je glede na utemeljitve, ki jih dopušča pravo Unije, kakor je bilo nanje opozorjeno v točki 59 te sodbe, zlasti glede obstoja morebitne nevarnosti resne ogrožitve finančnega ravnovesja nacionalnega sistema socialne varnosti (glej v tem smislu sodbi z dne 28. aprila 1998, Kohll, C-158/96, EU:C:1998:171, točka 41, in z dne 15. septembra 2022, Rechtsanwaltskammer Wien, C-58/21, EU:C:2022:691, točka 74 in navedena sodna praksa), mogoče utemeljiti akcesornost zadevnega nadomestila za oskrbovalski dopust v razmerju do dodatka za nego tretje ali višje stopnje, dodeljenega na podlagi avstrijske zakonodaje. Posredna diskriminacija iz postopka v glavni stvari, ki temelji na državljanstvu, kot je navedena v točki 58 te sodbe, pa je lahko upravičena le, če je njen namen dosledno in sistematično doseganje zastavljenega cilja (glej v tem smislu sodbo z dne 8. decembra 2022, Caisse nationale d'assurance pension, C-731/21, EU:C:2022:969, točka 37 in navedena sodna praksa), kar mora prav tako preveriti predložitveno sodišče.
- 65 Glede na zgornje preudarke je treba na peto vprašanje odgovoriti, da je treba člen 45(2) PDEU, člen 4 Uredbe št. 883/2004 in člen 7(2) Uredbe št. 492/2011 razlagati tako, da nasprotujejo ureditvi države članice, v skladu s katero je dodelitev nadomestila za oskrbovalski dopust pogojena s tem, da oseba, ki je deležna oskrbe, prejema dodatek za nego neke stopnje na podlagi zakonodaje te države članice, razen če je ta pogoj objektivno utemeljen z legitimnim ciljem, ki se nanaša zlasti na ohranitev finančnega ravnovesja nacionalnega sistema socialne varnosti, in pomeni sorazmeren ukrep, ki omogoča doseg tega cilja.

Šesto in sedmo vprašanje

- 66 Predložitveno sodišče s šestim in sedmim vprašanjem, ki ju je treba obravnavati skupaj, Sodišče v bistvu sprašuje, ali je treba člen 4 Uredbe št. 883/2004 razlagati tako, da nasprotuje nacionalni ureditvi ali sodni praksi, s katero so po eni strani za dodelitev nadomestila za oskrbovalski dopust in za dodelitev nadomestila za dopust za nego družinskega člana določeni različni pogoji ter s katero se po drugi strani ne dopušča prekvalifikacija nadomestila za oskrbovalski dopust v nadomestilo za dopust za nego družinskega člana.
- 67 V zvezi s tem iz člena 48 PDEU, ki določa sistem koordinacije zakonodaj držav članic, in ne njihovo harmonizacijo, ter na podlagi katerega je bila sprejeta Uredba št. 883/2004, izhaja, da ta določba ne vpliva na vsebinske in postopkovne razlike med sistemi socialne varnosti držav članic ter torej na pravice oseb, ki so zavarovane po teh sistemih, zato vsaka država članica ostaja pristojna, da ob upoštevanju prava Unije v svoji zakonodaji določi pogoje za zagotovitev dajatev iz sistema socialne varnosti (sodba z dne 25. novembra 2021, Finanzamt Österreich (Družinski dodatki za delavca na področju razvojne pomoči), C-372/20, EU:C:2021:962, točka 70 in navedena sodna praksa).

- 68 Uredba (ES) št. 883/2004 torej ne ureja skupnega sistema socialne varnosti, temveč dopušča različne nacionalne sisteme in je namenjena zgolj njihovi koordinaciji zaradi zagotovitve učinkovitega uresničevanja pravice do prostega gibanja oseb. Države članice tako obdržijo svojo pristojnost za ureditev svojih sistemov socialne varnosti (sodba z dne 25. november 2021, Finanzamt Österreich (Družinski dodatki za delavca na področju razvojne pomoči), C-372/20, EU:C:2021:962, točka 71 in navedena sodna praksa).
- 69 V obravnavanem primeru je iz predložitvene odločbe na eni strani razvidno, da se pogoji za dodelitev nadomestila za dopust za nego družinskega člana na podlagi člena 21c(3) BPGG razlikujejo od pogojev, določenih v odstavku 1 tega člena za dodelitev nadomestila za oskrbovalski dopust iz postopka v glavni stvari, ker člen 21c(3) BPGG ne zahteva, da oskrbovana oseba prejema avstrijski dodatek za nego tretje ali višje stopnje, kot to določa člen 21c(1) BPGG.
- 70 Na drugi strani se zdi, da v položaju, kakršen je ta v postopku v glavni stvari, ministrski urad ni zavezan, da bi v skladu s sodno prakso Verwaltungsgerichtshof (vrhovno upravno sodišče) zahtevo za nadomestilo za oskrbovalski dopust ugodno presodil v duhu socialne uporabe prava, tudi če vlagatelj zahteve izpolnjuje pogoje za upravičenost do ugodnejšega nacionalnega nadomestila, to je do nadomestila za dopust za nego družinskega člana na podlagi člena 21c(3) BPGG.
- 71 Vendar se, kot trdi avstrijska vlada v pisnem stališču, za različno izoblikovanje dveh pravic v zvezi z dajatvami na področju socialne varnosti, s katerima se dosegajo različni cilji, in za način uveljavljanja teh pravic pred pristojnimi nacionalnimi organi uporabi izključno nacionalno pravo.
- 72 Tako je očitno, da različno izoblikovanje pogojev za dodelitev nadomestila za oskrbovalski dopust in pogojev za dodelitev nadomestila za dopust za nego družinskega člana nima diskriminatornih učinkov v škodo oseb, ki so izvršile svojo pravico do prostega gibanja.
- 73 Iz navedenega izhaja, da je treba na šesto in sedmo vprašanje odgovoriti, da je treba člen 4 Uredbe št. 883/2004 razlagati tako, da ne nasprotuje nacionalni ureditvi ali sodni praksi, s katero so po eni strani za dodelitev nadomestila za oskrbovalski dopust in za dodelitev nadomestila za dopust za nego družinskega člana določeni različni pogoji ter s katero se po drugi strani ne dopušča prekvalifikacija nadomestila za oskrbovalski dopust v nadomestilo za dopust za nego družinskega člana.

Stroški

- 74 Ker je ta postopek za stranki v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (sedmi senat) razsodilo:

1. Člen 3(1)(a) Uredbe (ES) št. 883/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o koordinaciji sistemov socialne varnosti

je treba razlagati tako, da

pojem „dajatev za bolezni“ v smislu te določbe zajema nadomestilo za oskrbovalski dopust, ki se izplača delavcu, ki zagotavlja podporo ali oskrbo sorodniku, upravičenemu do dodatka za nego v drugi državi članici, in ki je zato upravičen do neplačanega dopusta. Tako nadomestilo je zato zajeto tudi s pojmom „denarne dajatve“ v smislu te uredbe.

- 2. Člen 45(2) PDEU, člen 4 Uredbe št. 883/2004 in člen 7(2) Uredbe (EU) št. 492/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. aprila 2011 o prostem gibanju delavcev v Uniji**

je treba razlagati tako, da

nasprotujejo ureditvi države članice, v skladu s katero je dodelitev nadomestila za oskrbovalski dopust pogojena s tem, da oseba, ki je deležna oskrbe, prejema dodatek za nego neke stopnje na podlagi zakonodaje te države članice, razen če je ta pogoj objektivno utemeljen z legitimnim ciljem, ki se nanaša zlasti na ohranitev finančnega ravnovesja nacionalnega sistema socialne varnosti, in pomeni sorazmeren ukrep, ki omogoča doseg tega cilja.

- 3. Člen 4 Uredbe št. 883/2004**

je treba razlagati tako, da

ne nasprotuje nacionalni ureditvi ali sodni praksi, s katero so po eni strani za dodelitev nadomestila za oskrbovalski dopust in za nadomestilo za dopust za nego družinskega člana določeni različni pogoji ter s katero se po drugi strani ne dopušča prekvalifikacija nadomestila za oskrbovalski dopust v nadomestilo za dopust za nego družinskega člana.

Podpisi